

TJEKLISTE

Værd at Vide om vægge og lofter er et overblik over, hvad du generelt bør være opmærksom i vedligeholdelsen af disse bygningsdele. Specifikke oplysninger og en vejledning i, hvordan du vedligeholder den enkelte væg- eller loftstype finder du i bygningsdelskortet og i producentoplysningerne.

At gøre:

- støvsug matte flader
- rengør højglansflader med grundrensopløsning
- se vægge efter for slid og skrammer
- evt. genmaling

VEDLIGEHOLDELSE OG REPARATION

Rengøring – matte flader

Støv fjernes mest effektivt ved støvsugning. Ellers vaskes matte, malede flader, (lav glans), ved brug af klud og to spande, en med rent vand og en med et grundrengøringsmiddel i det blandingsforhold, som er anbefalet fra producenten. Kluden skylles mellem afvaskningerne i spanden med rent vand. På den måde bevarer vandet med rengøringsmiddel sin rengørende evne. Rengøring bør ske nedefra og op, da rengøringsmiddel der løber ned af en tør overflade, kan efterlade striber.

Rengøring - højglansflader

Har du malede flader i bad og over køkkenbord, er de malet i en højere glans. Selvom det tillader en mere grundig afvaskning, bør du alligevel være varsom med brug af skrappere rengøringsmidler.

Afsmitning

Husk, at selv om højglansflader bedre tåler rengøring, så er alle overflader følsomme overfor afsmitning. Børnenes tusch eller madfarvestænk på en malet overflade vil sjældent kunne fjernes helt, men ofte kræve ommaling.

Rengøringsmidler

Det gælder for alle overflader, at der bør udvises varsomhed ved særlig skrappe rengøringsmidler. Man kan evt. lave en lille prøve på et afgrænset område f.eks. i et hjørne nederst nede på væggen, inden rengøringsmidlet anvendes på større flader. Bemærk, at klorholdige midler eller sprit ikke må anvendes til rengøring på gipsvægge og lofter. I det vedlagte materiale er der givet detaljerede anvisninger for den mest hensigtsmæssige rengøring af det enkelte materiale.

Vedligeholdelse

Malede overflader efterses for skader og evt. områder med slid. Vedligeholdelse sker normalt ved at genmale hele fladen, da lokale malereparationer vil være vanskelige at udføre, så de ikke ses. I de vedlagte bygningsdelskort finder du farvekoderne til den maling, der er brugt på vægge og lofter, desuden er normalt angivet et behandlingsnummer svarende til Malerfagligt Behandlingskatalog. I samme katalog findes da en tilhørende anvisning for genmaling.

Reparation

Små huller i vægge og lofter kan enkelt udbedres ved en spartling med en plastisk spartelmasse som f.eks. Polifylla. Følg producentens anvisninger. Større huller i gipsvægge eller gipslofter reparerer bedst ved at skære et pladefelt omkring det skadede område ud og erstatte med en ny plade. Det anbefales at lade en tømrer udføre en sådan reparation. Større huller i gasbeton- og betonvægge, og i betonlofter kan reparerer ved udsætning med puds. Det anbefales, at lade en fagmand stå for dette. Efter reparation skal malerbehandlingen reetableres.

MATERIALER OG INDEKLIMA

Svindrevner

Enhver nyopført bolig indeholder en naturlig mængde af restfugt. Idet bygningen tørrer op og afgiver fugtoverskuddet, vil der derfor kunne opstå fine revnedannelser, specielt i hjørner mellem væg og loft eller i væggenes hjørnesamlinger. De kaldes svindrevner og er normale i nybyggerier. De er helt uskadelige og dækkes ved den almindelige vedligeholdelse. Hvor længe svindet er om at udvikle sig afhænger meget af dit bomønster, men typisk 1-3 år.

Fugtighed

Ved for høj fugtighed i boliger kan der - især på steder hvor der ikke kan ske ordentlig udluftning, f.eks. bag reoler, senge o.lign. - opstå områder med let fugt. Mikroorganismer og lugt kan fjernes eller reduceres ved rengøring med et desinficerende middel som f.eks. Rodalon, bemærk til indendørs brug. Fugten er ikke en skade men blot et symptom på, at fugtniveauet er for højt, og skal du undgå, at fugten vender tilbage, skal det høje fugtniveau imødegås, f.eks. ved en bedre udluftning. Se også "Gode Rutiner".

OPHÆNGNING

Alle typer vægge

Ophængning af lette ting ved stiftsømning eller limning kan umiddelbart ske på alle typer vægge. Limning på tapetserede vægge, eller vægge med filt, skal dog gøres med varsomhed, da det kan være vanskeligt at få ned senere.

Ved større og tungere emner vil det være nødvendigt at benytte en såkaldt plug til iskrningen. (Pluggen slås ind i et boret hul). Der findes et meget udbredt sortiment af plugs afhængig af vægtype, belastning m.v. Vi har givet et par links nedenfor, men ellers vil dit byggemarked kunne vejlede dig omkring plugstørrelse i forhold til væg- eller loftstype, samt belastningen. Huller til plugs kan umiddelbart bores i gips og gasbeton, mens det i beton er nødvendigt med en slagboremaskine. Borets diameter og boreddybde afhænger af plugtypen.

Før du begynder at bore

Før du begynder at bore i en væg eller et loft, bør du overveje følgende:

- Hvor tyk er væggen? Væggens tykkelse kan du f.eks. se i døråbningen). Specielt hvis der er fliser på væggens bagside, bør du ikke bore dybere end ca. halv vægtykkelse. Er det en gipsvæg, så husk at stoppe, når du er igennem pladerne på den ene side.
- Er der indlagt el eller vand i væggen? Er der el-udtag, blandingsbatteri eller bruser – husk at se på begge sider af væggen. Fremføring er typisk udført lodret fra gulv og op til det pågældende udtag. Boring i disse zoner bør undgås, men er det nødvendigt med en præcis lokalisering, findes der særlige apparater til det.

Ophængning, gipsvægge og -lofter

Gipsvægge kan bære selv forholdsvis tunge emner som reoler og lignende, blot fastgøringen sker rigtigt. Muligheden for ophængning i gipslofter er relativt begrænset, ophængning af tungere emner vil her kræve, at fastgørelsen sker i de bagvedliggende, bærende dele, f.eks. betondæk eller tagspær. God vejledning omkring muligheder, typer af plugs etc. finder du på Danogips' hjemmeside. http://byggesystemer.knaufdanogips.dk/physics/ph_statics/phs_static_2.html

Ophængning, gasbetonvægge

God vejledning omkring muligheder, plugs etc. finder du på H+H Celcons' hjemmeside. www.hhcelcon.dk/regado.jsp?type=page&id=51, idet du klikker dig videre under befæstigelser.

Ophængning, betonvægge og lofter

Det vil her sjældent være væggen/ loftet, der sætter begrænsningen for ophæng, men mere at vælge det rigtige plug. God vejledning omkring muligheder her finder du på Expandet's hjemmeside. www.expandet.dk/index2_b.htm, idet du klikker dig videre under Gør-det-selv.

ILLUSTRATIONER

Eksempel på føringsveje i væg

